

Název mapy: Mapa kritické hodnoty prognózy plísně bramboru metodou Indexu

Osvědčení č. UKZUZ 166259/2020 o uznání specializované mapy s odborným obsahem v souladu s podmínkami Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací, schválené usnesením vlády dne 8. února 2017, číslo 107 a její samostatné přílohy č. 4 schválené usnesením vlády dne 29. listopadu 2017 č. 837.

**Autoři: RNDr. Tomáš Litschmann, Ph.D.; Ing. Petr Doležal, Ph.D.²;
Ing. Ervín Hausvater, CSc.²**

Název organizace: ²Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o.

Místo vydání: Havlíčkův Brod

Dedikace: „Mapa je výsledkem řešení výzkumného projektu č. QJ1210305 a podpory na rozvoj výzkumné organizace č.MZE-RO1620

Dostupná na webových stránkách:

<https://www.vubhb.cz/cs/mapa/prognoza-plisne-bramboru>

Jména oponentů (kteří zpracovali posudky) a názvy jejich organizací:

- Ing. Petr Elzner, Ph.D. – Mendelova univerzita v Brně, Ústav pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství
- RNDr. Jan Juroch – ÚKZÚZ, sekce osiv, sadby a zdraví rostlin, odd. metod monitoringu a prognóz výskytu ŠO

Legenda

Kritické číslo metody Indexu není dosaženo

Varování, dosažení kritického čísla se blíží (hodnota 550)

Hodnota kritického čísla 600 dosažena, podmínky pro infekci plísní splněny

Chyba meteostanice

Mapa zobrazuje body, v kterých došlo k dosažení kritického čísla metodou Indexu. Nesleduje situaci v dalším průběhu sezóny, tu lze vyčíst po otevření tabulky nebo grafu v rozbalovacím menu daného bodu popřípadě kliknutí na danou ikonu pod mapou. Více o této metodě se dozvíte v certifikované metodice „[Metodika nové prognózy a signalizace plísně bramboru na základě stanovení hodnoty indexu](#)“.

Popis novosti mapy:

Mapa vychází z nové metody prognózy plísně bramboru, která byla zkonstruována a poprvé použita pro potřeby signalizace v bramborách v rámci výzkumného úkolu NAZV QJ1210305 „Integrovaná ochrana proti plísni bramboru v nových agroenvironmentálních podmínkách s využitím prognózy výskytu choroby a na základě nových poznatků o změnách v populacích patogenu a procesech rozkladu hlíz“.

Účelem specializované mapy je přehledné stanovení hodnoty indexu pro prognózu a signalizaci plísně bramboru na základě získání relevantních meteorologických údajů. Signalizace termínu prvního ošetření porostu dává při použití této metody v našich podmínkách podstatně lepší výsledky než jiné metody, zejména pak za atypických situací, neodpovídajících obvyklému vývoji povětrnosti u nás. V souvislosti s probíhajícími klimatickými změnami jsou tyto situace stále častější a používané metody negativní prognózy signalizují termín prvního ošetření buď předčasně, anebo až po objevení příznaků plísně v porostu. Mapa zobrazuje první překročení kritické hodnoty prognózy metody Indexu a signalizuje potřebu prvního ošetření porostů brambor v dané lokalitě.

Informace o rozsahu využití mapy: Mapa bude uplatněna přímo v zemědělské praxi pěstiteli všech užitkových směrů pěstování brambor. Umožňuje jim získávat aktuální informace o vhodnosti podmínek pro rozvoj a šíření plísně bramboru a na základě toho a svých zkušeností mohou upravovat postřikové plány. Mapa bude také implementována do Rostlinolékařského portálu.

Informace o přínosech mapy pro uživatele: Při plochách pěstování brambor v ČR, pohybujících se v posledních letech kolem 23–24 tis. Ha (pěstitelé nad 1 ha), lze předpokládat, že při ušetření jednoho postřiku v ceně cca 1 000 Kč/ha lze docílit úspory řádově v desítkách milionů korun českých. Dalšími přínosy je omezení vstupů fungicidů do životního prostředí, a případný pozitivní efekt ochrany antagonistů škodlivých organismů při kvalifikovaném využití abiotických faktorů odporu prostředí.

Seznam odborných podkladů, které předcházely vypracování mapy:

- LITSCHMANN, T. – HAUSVATER, E. – DOLEŽAL, P. – BAŠTOVÁ, P. (2017): Metodika nové prognózy a signalizace plísně bramboru na základě stanovení hodnoty Indexu. Certifikovaná metodika. 1. vydání, Havlíčkův Brod: Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o. a Poradenský svaz Bramborářský kroužek, *Praktické informace*, ISBN 978-80-86940-74-8, č. 67: 20 s.
- HAUSVATER, E. – DOLEŽAL, P. – LITSCHMANN, T. – BAŠTOVÁ, P. – MAZÁKOVÁ, J. – KREJZAR, V. – PÁNKOVÁ, I. – SEDLÁK, P. (2017): Metodika integrované ochrany proti plísni bramboru v nových agroenvironmentálních podmínkách. Certifikovaná metodika. 1. vydání, Havlíčkův Brod: Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o. a Poradenský svaz Bramborářský kroužek, *Praktické informace*, ISBN 978-80-86940-72-4, č. 66: 48 s.
- LITSCHMANN, T. – HAUSVATER, E. – DOLEŽAL, P. – BAŠTOVÁ, P. (2018): Climate change and its impact on conditions of late blight occurrence. *Scientia Agriculturae Bohemica*, 49, 173-180. DOI: 10.2478/sab-2018-0023
- LITSCHMANN, T. – HAUSVATER, E. – DOLEŽAL, P. (2020): A new method of potato late blight forecasting in the Czech Republic. *Journal of Plant Protection Research*, ISSN 1427-4345, 60 (2), 134-140, <https://doi.org/10.24425/jppr.2020.133306>